

Nr 20.

Ankom till riksdagens kansli den 13 juni 1941 kl. 2 e. m.

Konstitutionsutskottets memorial med uppgift å vilande förslag till ändrad lydelse av § 86 regeringsformen och § 38 mom. 1 riksdagsordningen samt till införande i tryckfrihetsförordningen av en ny paragraf, betecknad såsom § 6.

I sina memorial nr 1, 2, 4, 6 och 7 till innevarande riksdag har konstitutionsutskottet lämnat uppgift angående samtliga under sistförflutna fyraårsperiod jämlikt § 64 riksdagsordningen såsom vilande antagna förslag till ändringar i rikets grundlagar med undantag för det av 1940 års lagtima riksdag såsom vilande antagna förslaget till ändrad lydelse av § 86 regeringsformen och § 38 mom. 1 riksdagsordningen samt till införande i tryckfrihetsförordningen av en ny paragraf, betecknad såsom § 6. Utskottet får härmed anmäla detta förslag till grundlagsenlig behandling.

Förslag till ändrad lydelse av § 86 regeringsformen och § 38 mom. 1 riksdagsordningen samt till införande i tryckfrihetsförordningen av en ny paragraf, betecknad såsom § 6.

Regeringsformen.

(Nuvarande lydelse.)

§ 86.

Med tryckfrihet förstås varje svensk mans rättighet att, utan några av den offentliga makten i förväg lagda hinder, utgiva skrifter, att sedermera endast inför laglig domstol kunna tilltalas för deras innehåll, och att icke i annat fall kunna därför straffas, än om detta innehåll strider *emot* tydlig lag, given att bevara allmänt lugn, utan att återhålla allmän upplysning. Alla allmänna handlingar må ovillkorligen genom trycket kunna utgivas, där ej i tryckfrihetsförordningen annorlunda stadgas.

(Föreslagen lydelse.)

§ 86.

Med tryckfrihet förstås varje svensk mans rättighet att, utan några av den offentliga makten i förväg lagda, *av tryckfrihetsförordningen ej förutsedda* hinder, utgiva skrifter, att sedermera endast inför laglig domstol kunna tilltalas för deras innehåll, och att icke i annat fall kunna därför strider *mot* tydlig lag, given att bevara allmänt lugn, utan att återhålla allmän upplysning. Alla allmänna handlingar må ovillkorligen genom trycket kunna utgivas, där ej i tryckfrihetsförordningen annorlunda stadgas.

Riksdagsordningen.

(Nuvarande lydelse.)

§ 38.

1. Konstitutionsutskottet tillkommer att granska rikets grundlagar, lagen om inskränkningar i rätten att utbekomma allmänna handlingar, vallagen, stadgan om ersättnings utgående för riksdagsmannauppdragets fullgörande, stadgan om val av talmän och vice talmän i riksdagens kamrar, stadgan om val till riksdagens utskott ävensom de reglementariska föreskrifter, vilka riksdagen jämlikt § 78 äger fastställa, samt att hos riksdagen föreslå de ändringar däruti, dem utskottet anser högst nödiga eller nyttiga och möjliga att verkställa, så ock att meddela utlåtande över de från kamrarna till utskottet hänvisade frågor rörande grundlagarna samt ovan omförmälda lagar, stadgar och föreskrifter.

— — — — —

(Föreslagen lydelse.)

§ 38.

1. Konstitutionsutskottet tillkommer att granska rikets grundlagar, *lagen med vissa bestämmelser om tryckta skrifter vid krig eller krigsfara*, lagen om inskränkningar i rätten att utbekomma allmänna handlingar, vallagen, stadgan om ersättnings utgående för riksdagsmannauppdragets fullgörande, stadgan om val av talmän och vice talmän i riksdagens kamrar, stadgan om val till riksdagens utskott ävensom de reglementariska föreskrifter, vilka riksdagen jämlikt § 78 äger fastställa, samt att hos riksdagen föreslå de ändringar däruti, dem utskottet anser högst nödiga eller nyttiga och möjliga att verkställa, så ock att meddela utlåtande över de från kamrarna till utskottet hänvisade frågor rörande grundlagarna samt ovan omförmälda lagar, stadgar och föreskrifter.

— — — — —

Tryckfrihetsförordningen.

(Nuvarande lydelse.)

§ 6.

Enligt stadganden i särskild av Konungen och riksdagen samfällt stiftad lag må, då riket befinner sig i krig eller krigsfara, meddelas föreskrift om förhandsgranskning av tryckta skrifter och förbud mot införande i riket av sådana skrifter samt, då riket befinner sig i krig, jämväl meddelas förbud mot utgivande av periodisk skrift.

I lag, varom i första stycket sägs, meddelade stadganden må, när riksdagen ej är samlad, träda i tillämp-

(Nuvarande lydelse.)

(Föreslagen lydelse.)

ning då Konungen så förordnar; dock må sådant förordnande ej meddelas med mindre Konungen låtit riksdagskallelse utgå eller riksdagen ändock skall sammanträda inom trettio dagar. Varder ej meddelat förordnande av nästföljande riksdag inom trettio dagar från riksdagens början giltat, skall detsamma efter utgången av nämnda tid upphöra att lända till efter rättelse. Under tid, då riksdagen är samlad, äger Konungen med riksdagens samtycke meddela förordnande, som nu sagts. För beslut av riksdagen, som i detta stycke avses, erfordras, att minst tre fjärdedelar av de röstande i vardera kammaren vid votering instämt i beslutet.

I lag, varom i denna paragraf är fråga, må ock straff stadgas för överträdelse av vad i lagen föreskrivits.

Hänvisning: Kungl. Maj:ts proposition nr 269 till 1940 års lagtima riksdag. Konstitutionsutskottets utlåtande nr 28 vid 1940 års lagtima riksdag. Första kammarens protokoll den 12 juni 1940. Andra kammarens protokoll den 12 juni 1940.

Anmärkning: Sedan ett vid 1940 års lagtima riksdag såsom vilande för vidare grundlagsenlig behandling antaget förslag till ändrad lydelse av § 23, § 38 mom. 1 och § 50 riksdagsordningen numera slutligt genomförts, kommer § 38 mom. 1 riksdagsordningen, därest även det förevarande förslaget till ändrad lydelse av § 86 regeringsförmen och § 38 mom. 1 riksdagsordningen samt till införande i tryckfrihetsförordningen av en ny paragraf, betecknad såsom § 6, slutligt genomföres, att erhålla följande lydelse:

Riksdagsordningen.

§ 38.

1. Konstitutionsutskottet tillkommer att granska rikets grundlagar, *lagen med vissa bestämmelser om tryckta skrifter vid krig eller krigsfara*, *lagen* om inskränkningar i rätten att utbekomma allmänna handlingar, *vallagen*, *stadgan om ersättning* för riksdagsmannaupdragets fullgörande, *stadgan* om val av talmän och vice talmän i riksdagens kamrar, *stadgan* om val till riksdagens utskott ävensom de reglementariska föreskrifter, vilka riksdagen jäm-

likt § 78 äger fastställa, samt att hos riksdagen föreslå de ändringar däruti, dem utskottet anser högst nödiga eller nyttiga och möjliga att verkställa, så ock att meddela utlåtande över de från kamrarna till utskottet hänvisade frågor rörande grundlagarna samt ovan omförmälda lagar, stadgar och föreskrifter.

Stockholm den 13 juni 1941.

På konstitutionsutskottets vägnar:

HARALD HALLÉN.

Närvarande: Herrar Hallén, Andersson i Ovanmyra, Oscar Gottfrid Karlsson, Holmström, Per Andersson, Herlitz, John Björck, Fredrik Ström, John Gustavson, Karl August Johanson, Anders Andersson, Härdin, Lindmark, Fast*, Nordström, Nilsson i Göteborg, Hällgren*, Spångberg, Nilsson i Norrlångträsk och Sefve.*

* Ej närvarande vid justeringen.

Reservation

av herrar *Fredrik Ström* och *Spångberg*, som ansett utskottet bort låta anstå tillsvidare med expeditionen av förevarande grundlagsmemorial.
